

Naturvårdsprogram Motala Kommun 1997 - 2005

Område nr: 1.

Nr:NVP05831135 Strandnära skog i Västanvik
Naturvärdesklass:3
Skyddsmotiv:Bi, F
Ekon. karta:094 19
Socken:Västra Ny

OMRÅDESBESKRIVNING

Naturvärdesbedömning:

Norr och väster om sommarstugeområdet Västanvik norr om Motala finns strandnära skog vid Vättern med höga naturvärden. Skogen i området har en varierad karaktär med inslag av strandnära tallskog, sumpskog och äldre granskog. Delar av skogen är nyckelbiotopklassificerad och har höga biologiska värden. Genom objektet går en välskött vandringsstig som gör att objektet även har höga värden för friluftslivet.

Beskrivning:

Norr om sommarstugeområdet Västanvik invid Vätterns strand norr om Motala finns en obebyggd, skogsbeklädd udde. Objektet sträcker sig också söderut längs med Vätterns strand och inbegriper även öarna utanför Västanvik. I den västra delen av objektet växer en gammal strandnära tallskog med höga naturvärden enligt Skogsvårdsstyrelsens inventering. I västra delen ligger en sumpskog invid Hämtningsviken och ett område med gammal granskog. Både dessa delobjekt är nyckelbiotopsklassade. Objektet avgränsas på land av yngre, brukad skog och hyggen. Genom området går en markerad led med spänger över de fuktigare partierna. Invid Vättern i den västra delen av objektet och på öarna utanför växer en gammal tallskog. På hållarna invid sjön är tallarna vindpinade och lågvuxna. På hållmarkerna finns död ved i form av lågor och talltorrakor. På marken växer blåmossa som signalerar en lång skoglig kontinuitet. Nyckelbiotopen innanför Hämtningsviken i den östra delen av området utgörs av en sumpskog och en innanförliggande gammal granskog. Sumpskogen domineras av al med ett stort inslag av tall i nordost. Alen har bildat kraftiga socklar och mellan dessa finns öppna vattenytor. På socklarna påträffas signalarterna blåmossa och stor revmossa. I området finns rikligt med fuktlågor på vilka fynd av kornknutsmossa, långfliksmossa och stubbspretmossa är gjorda. Dvärghäxört växer något fastare mark och missne i vattensamlingar. I den södra delen av sumpskogen vidtar en nordsluttande äldre granskog. I ett ormbunksstråk växer dvärghäxört på flera platser. På granarna finns rikligt med gammelgranslav samt enstaka fynd av kattfotslav. Stränderna i området består av klipp och stenstränder i väster och norr. På en strandnära håll finns ett fornminne i form av ett bronsåldersröse. Norr om detta ligger en ca 3 meter bred och 50 meter lång klapperstensstrand. Inne i Hämtningsviken kantas stranden av vassruggar och säv. Områdets olika delar bildar ett stort sammanhängande område med stora värden för flora och fauna. Objektet har exempelvis goda förutsättningar att hysa en rik fågelfauna. Området har förutom höga biologiska värden en stor betydelse för friluftslivet.

Området är lättillgängligt i och med den välskötta leden. I området finns även möjlighet till bad.

Bibehållande av värden:

Områdets värden bibehålls och utvecklas om det lämnas åt fri utveckling. Vandringsleden är föredömligt skött och något som bör uppmuntras.

Ytterligare kunskap:

En inventering av fågelfaunan skulle öka kunskapen om områdets värden.

Referenser:

Elf, 2000. Kleist, 1994. Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopsinventering

Område nr: 2

Nr:NVP058374 Odensbergsviken

Naturvärdesklass:4

Skyddsmotiv:Bi

Ekon. karta:094 19

Socken:Västra Ny

OMRÅDESBESKRIVNING

Naturvärdesbedömning:

Odensbergsviken är en avlång vik av Vättern som omges av större våtmarker. I viken mynnar Odensbergsbäcken och kring denna har man etablerat en större våtmarksreningsanläggning för stugområdet intill. I våtmarken som består av ett al-björkkärr häckar den hotade mindre hackspetten. Vissa värden som strandmyr återstår även om miljön är höggradigt påverkad av skogsbruk, dikning, sommargästers aktiviteter och en reningsanläggning.

Beskrivning:

Odensbergsviken är en avlång vik av Vättern som omges av större våtmarker. I viken mynnar Odensbergsbäcken och kring denna har man etablerat en större våtmarksreningsanläggning för stugområdet intill. Våtmarken utgörs av ett al-björkkärr. I kärret häckar den rödlistade mindre hackspetten. Här finns också bäver. På västsidan en bit ifrån reningsanläggningen ligger en mosse. Den största arealen upptas av tallrismosse med nästan total dominans av skvattram. Bitvis dominerar dock odon. Utanför tallrismossen kommer en bård av pors som avslutas i en strand med smalkaveldun och vass. Längst inne i viken finns även en fastmattevegetation med tuvull, hjortron och tranbär och utanför denna gungfly och bladvass. Fastmattan hyser mindre tallar och glasbjörk. Området påverkas både av skogsbruk, dikning och av att sommargäster tar upp stigar och har anlagt en båthamn centralt i våtmarken. Odensbergsbäcken, samt reningsanläggningen har gett upphov till högre näringshalt med utbredda vassbestånd som resultat. Trots detta återstår värden i strandmyren.

Bibehållande av värden:

Om naturvärdena ska bestå ska området undantas från alla typer av exploatering.

Skydd:

Strandskydd

Ytterligare kunskap:

Behov av ytterligare kunskap saknas i dagsläget.

Referenser:

Antonsson, 1996. Schröder J. 1994. Våtmarker i Östergötlands län. Länsstyrelsen i Östergötlands län, Miljövårdsenheten 1994. Jansson, 1982

Område nr: 3

Nr:NVP058398 Allé vid Rustninge

Naturvärdesklass:4

Skyddsmotiv:Bi, L, K

Ekon. karta:095 10

Socken:Västra Ny

OMRÅDESBESKRIVNING

Naturvärdesbedömning:

Allén vid Rustninge norr om Medevi består av 13 träd, främst lönnar. Alléer i jordbrukslandskapet har naturvärden av flera olika slag. De är positiva för landskapsbilden men också värdefulla ur ett landskapsekologiskt perspektiv. Alléerna utgör linjeelement i jordbrukslandskapet som underlättar arters spridning. De kan också utgöra livsmiljö för t ex lavar och mossor beroende av lång trädkontinuitet. S k rikbarksträd som lönn, alm och ask har störst betydelse för lavar och mossor. Då träden i alléerna är gamla och innehåller död ved är de även värdefulla för vedlevande insekter. Alla alléer omfattas av det generella biotopskyddet.

Beskrivning:

Allén i objektet står vid Rustninge i utkanten av sommarstugeområdet Västanvik norr om Motala. Allen består av 10 lönnar och 3 askar. Allén är bruten och ligger längs en gammal grusväg med gräs i som är avstängd för motortrafik. Allén omges av lövskog och åker. Största omkrets (cm): 150 Minsta omkrets (cm): 120

Bibehållande av värden:

För att bibehålla trädkontinuiteten i alléer är det av stor betydelse att nya träd planteras för att ersätta gamla. Det är också viktigt att hålla alléerna fria från sly så att trädstammar förblir solbelysta. Vägar i alléer bör inte asfalteras.

Skydd:

Biotopskydd

Ytterligare kunskap:

Inventering av kryptogamer.

Referenser:

Pettersson, 1995: Alléinventering i Motala kommun

”Naturvårdsprogrammen är framtagna av resp kommun. Länsstyrelsen har sammanställt programmen till ett länstäckande material för att tjänstgöra som underlag för allmänhet, kommunal- och regional planering, konsultverksamhet, turism och övriga ändamål då kunskap om våra kända naturvärden efterfrågas ...”